

2016

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Opatowie

INFORMACJA O STANIE SANITARNYM POWIATU OPATOWSKIEGO 2016

Opatów dn. 2016.02.16

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna działając na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U z 2015 r., poz. 1412 z późniejszymi zmianami) realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz działalności przeciwepidemicznej.

Główne kierunki działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opatowie wyznaczone do realizacji w 2016 r.:

1. Promowanie zdrowego stylu życia poprzez inicjowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
2. Realizacja zadań wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej.
3. Monitorowanie zagrożeń zdrowotnych występujących w innych krajach.
4. Kontynuacja bieżącej działalności przeciwepidemicznej poprzez:
 - nadzór w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych,
 - nadzór nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych,
 - nadzór nad podległymi podmiotami leczniczymi w celu zapewnienia właściwych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie prowadzonej działalności.
5. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
6. Współpraca ze Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym oraz innymi jednostkami w ramach funkcjonowania systemu RASFF, doskonalenie i koordynowanie tego systemu.
7. Nadzór nad bezpieczeństwem produktów kosmetycznych.
8. Monitoring suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
9. Sprawowanie nadzoru nad:
 - warunkami higieniczno-sanitarnymi w obiektach użyteczności publicznej oraz środkach transportu,
 - warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania ze zwłokami i szczątkami,
 - warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania z odpadami medycznymi,
 - warunkami sanitarnymi miejscowości, obiektów i tras turystycznych,
 - bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody w kąpieliskach i pływalniach,
 - jakością wody ciepłej użytkowej w obiektach użyteczności publicznej w tym w pływalniach, pod kątem zagrożeń zdrowotnych związanych z występowaniem bakterii z rodzaju Legionella sp.
10. Doskonalenie systemu zarządzania jakością w komórkach nadzorowych PSSE.
11. Nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

12. Prowadzenie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
13. Sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.
14. Sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.
15. Minimalizacja zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne.
16. Uczestnictwo w upowszechnianiu materiałów informacyjnych z zakresu wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi, w tym prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych, podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zasad przeciwdziałania ich nabywania i spożywania.
17. Sprawowanie nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, w szczególności nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy zajmowaniu stanowisk dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego, programów i innych dokumentów, na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
18. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny: środowiska pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne i inne obiekty budowlane - przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach realizacji inwestycji, w szczególności objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.
19. Racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi otrzymanymi z budżetu państwa na realizację zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu, realizacja wydatków w sposób oszczędny i celowy z zachowaniem obowiązujących procedur i przepisów ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, jak również aktów wykonawczych do tych ustaw.
20. W przypadku zaistnienia zdarzeń kryzysowych, informowanie ŚPWIS o sytuacji na terenie działania PSSE w Opatowie o podjętych działaniach, użytych środkach i przewidywanych następstwach lub zagrożeniach.
21. Dostosowywanie struktur organizacyjnych w celu usprawnienia funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
22. Podnoszenie kwalifikacji pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
23. Racjonalizowanie procesu zatrudnienia i wynagradzania pracowników.
24. Realizacja niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego i niezwłoczne przekazywanie informacji w tym zakresie do organów wyższego stopnia.

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

W roku 2016 realizowano zadania w zakresie zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie:

- bieżącego nadzoru sanitarnego,
- zapobiegawczego nadzoru sanitarnego,
- działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych powodowanych warunkami środowiska,
- działalności oświatowo-zdrowotnej.
-

Przedstawiony stan sanitarno - higieniczny powiatu opatowskiego za 2016 r. opracowany został na podstawie informacji i materiałów przedstawionych przez poszczególne komórki organizacyjne PSSE w Opatowie.

Działalność kontrolna PIS w 2016 roku na terenie powiatu opatowskiego przedstawiała się następująco:

Kontrole/wizytacje – 1857, liczba pobranych próbek 354, przeprowadzonych badań – 757, wykonanych oznaczeń chemicznych – 33, wykonanych oznaczeń fizycznych 534, wydano decyzji merytorycznych – 278, wydano decyzji płatniczych – 248, wydano 8 postanowień i 3 tytuły wykonawcze, nałożono 65 mandatów karnych na kwotę 11500 zł.

Niniejsze opracowanie przedstawia stan sanitarny powiatu na dzień 31.12. 2016 r.

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

W 2016 r. działalność przeciwepidemiczna w PSSE w Opatowie była skoncentrowana podobnie jak w latach ubiegłych na:

- realizacji zadań związanych z nadzorem nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi,
- nadzorem nad placówkami ochrony zdrowia w celu poprawy ich stanu sanitarno-higienicznego,
- kontynuacji nadzoru nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych.

Na bieżąco monitorowano sytuację epidemiologiczną powiatu opatowskiego. Sytuacja epidemiologiczna większości chorób zakaźnych rejestrowanych w powiecie opatowskim jest korzystna.

Zachorowania i zapadalność na wybrane choroby zakaźne i zatrucia w powiecie opatowskim w latach 2016 i 2015 przedstawia poniższa tabela :

Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań		Zapadalność na 100 tys.	
		2016	2015	2016	2015
Salmonellozy	zatrucia pokarmowe	53	12	98,92	22,12
	zakażenia pozajelitowe	0	0	0	0
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone – ogółem (A04.0-A04.9), w tym dzieci do lat 2		46	80	85,85	147,47
Wirusowe zakażenia jelitowe - ogółem(A08.0-4), w tym dzieci do lat 2		57	53	106,38	97,70
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - ogółem w tym dzieci do lat 2		8	30	14,93	55,30
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - ogółem w tym dzieci do lat 2		115	61	214,63	112,45
Krzusiec		15	12	27,99	22,12
Płonica		3	0	5,60	0
Płonica		13	9	24,26	16,59
Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	meningokokowe	0	0	0	0
	wywołane przez <i>Haemophilus influenzae</i>	0	0	0	0
	inne bakteryjne, określone i nieokreślone	1	0	1,87	0
	wirusowe określone i nie określone	0	2	0	3,69
	inne i nie określone	1	0	1,87	0
Borelioza z Lyme		20	11	37,33	20,28
Ospa wietrzna		252	373	470,32	687,58
Różyczka – ogółem		1	14	1,87	25,81
Świnka		7	9	13,06	16,59
Wirusowe zapalenie wątroby	A	0	0	0	0
	B przewlekłe	1	3	1,87	5,53
	C przewlekłe	2	6	3,74	11,06

Wszystkie placówki ochrony zdrowia zgłaszają choroby zakaźne zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, w odpowiednim terminie, w związku z tym pracownicy PSSE bez zbędnej zwłoki mogą przeprowadzić dochodzenie epidemiologiczne. Jest to niezbędne do ustalenia źródła zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się danej choroby zakaźnej. W 2016 roku przeprowadzono 287 dochodzeń epidemiologicznych.

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

W ciągu całego roku podejmowane były działania na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych:

- uaktualniono „Plan działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opatowie w sytuacjach kryzysowych”,
- podczas kontroli sanitarnych przeprowadzanych w podmiotach leczniczych przypomniano zasady postępowania w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia zachorowań na choroby mogące szerzyć się epidemicznie,
- przekazywano materiały edukacyjne (ulotki, plakaty) dla pacjentów dot. szczepień ochronnych i profilaktyki zachorowań, do ośrodków zdrowia funkcjonujących na terenie powiatu opatowskiego.

II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ, KĄPIELISK

W ramach zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego w powiecie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie sprawował nadzór nad jakością wody dostępnej dla mieszkańców przede wszystkim w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i ujęć indywidualnych wykorzystywanych w działalności gospodarczej (usługowej, handlowej), obiektach użyteczności publicznej, w basenach kąpielowych oraz miejscach wykorzystywanych do kąpieli. Zadania te wykonywano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego na podstawie Ustawy o PIS (Dz. U. z 2015r. poz.1412 tj. z późniejszymi zmianami) i szeregu innych obowiązujących aktów prawnych regulujących te obszary działalności. Inspektor Sanitarny ocenia m.in. jakość wody w odniesieniu do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r. poz.1989) oraz Ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r., poz.139 z późniejszymi zmianami). Nadzorem sanitarnym w roku 2016 objęto 22 urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę funkcjonujące i zaopatrujące w wodę 100% mieszkańców powiatu opatowskiego, czyli 53.581 osób. Nadzorem objęto też jedno tzw. indywidualne ujęcie wody na potrzeby obiektu użyteczności publicznej -wodociąg w Ciszycy Górnej zaopatrujące szkołę i gimnazjum. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody w ciągu roku 2016r. do badań laboratoryjnych pobrano 146 próbek wody, w tym 75 próbek wody do spożycia, 60 próbek wody z pływalni, 11 próbek wody ciepłej użytkowej – do oznaczeń w kierunku ewentualnej obecności pałeczek Legionella.

W 2016r. nie stwierdzono zanieczyszczenia mikrobiologicznego w żadnej z pobieranych w ramach nadzoru sanitarnego próbek wody pochodzącej z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Jedna zanieczyszczona mikrobiologicznie próbka wody pochodziła z indywidualnego ujęcia wody na potrzeby szkoły. PPIS w Opatowie wydał ocenę o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi do czasu uzdatnienia, nakazując administratorowi wodociągu wdrożenie czynności naprawczych. Jakość wody w ciągu 3 dni uległa poprawie, co potwierdziły kolejne badania w kontroli wewnętrznej zarządcy oraz badania w ramach nadzoru PPIS. Pod względem fizykochemicznym kwestionowano w 2016r. 2 próbki wody z urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu. Łącznie w ciągu 2016r. PPIS w Opatowie wydał 51 decyzji dotyczących jakości wody do spożycia i urządzeń wodociągowych – (23 ocen o przydatności wody do spożycia, 1 ocena o braku przydatności wody do spożycia, 23 decyzje z art. 162 KPA, 4 dotyczące stanu technicznego urządzeń). Wydano 1 komunikat informujący o zaistniałym pogorszeniu jakości wody wraz ze wskazówkami dla użytkowników, jak zminimalizować ryzyko związane z tym zanieczyszczeniem. Rokrocznie jakość wody w powiecie jest oceniana w ramach ocen obszarowych (gminnych i powiatowych) a oceny takie są przedkładane burmistrzom/wójtom poszczególnych gmin, są też dostępne na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Z końcem 2016r. wydano 8 obszarowych - gminnych ocen jakości wody. W roku 2016 wszystkie

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

nadzorowane wodociągi podawały wodę przydatną do spożycia przez ludzi. Zaistniałe zanieczyszczenie bakteryjne próbki wody z wodociągu miało charakter krótkotrwały i lokalny. Bieżące oceny jakości wody, wydawano po wykonaniu analiz laboratoryjnych każdej pobranej w roku próbki wody i były przekazywane administratorom wodociągów oraz wójtom/ burmistrzom gmin. Wydano 44 bieżące oceny jakości wody. Oceniano także stan sanitarno-techniczny urządzeń wodociągowych przeprowadzając 32 kontrole urządzeń, wydano 4 decyzje nakazujące usunięcie uchybień sanitarno-technicznych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie oceniał także stopień przygotowania do sezonu kąpielowego terenów wyznaczonych jako miejsca do kąpeli w Zochcinku i Nieskurzowie Starym (2 kontrole). Na podstawie przedłożonych przez organizatorów w/w miejsc do kąpeli sprawozdań z badań laboratoryjnych - przed rozpoczęciem sezonu kąpieliskowego oraz w trakcie sezonu PPIS w Opatowie wydał 4 oceny przydatności wody do kąpeli w formie decyzji. Jakość wody w obydwu miejscach wyznaczonych do kąpeli w powiecie odpowiadała wymogom sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. z 2016r. poz. 1602 t.j.) w badanym zakresie.

Objęte nadzorem sanitarnym były także kryte pływalnie w Ożarowie i w Baćkowicach (przeprowadzono 5 kontroli, wydano 8 decyzji administracyjnych, z których większość została wykonana w wyznaczonych terminach). W każdym kwartale 2016r. monitorowana jakość wody z dwóch krytych pływalni w powiecie potwierdzała prawidłowość prowadzonych procesów uzdatniania wody, a co za tym idzie bezpieczeństwo sanitarne osób kąpiących się. Pobrano w ramach nadzoru sanitarnego 60 próbek wody z obydwu pływalni. Z uwagi na to, że od grudnia 2015r. obowiązuje nowe rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz.2016) administratorzy pływalni zobowiązani byli do przeprowadzania systematycznych, określonych ilościowo i jakościowo w cytowanym akcie prawnym badań jakości wody, w ramach tzw. kontroli wewnętrznej. Wyniki tych badań zarządzający pływalniami niezwłocznie przedkładali Inspektorowi Sanitarnemu. Z obu funkcjonujących w powiecie pływalni przedłożono łącznie 73 sprawozdania. Jakość wody pod względem mikrobiologicznym nie była kwestionowana, pod względem fizykochemicznym w większości pobranych próbek odpowiadała wymogom rozporządzenia.

W trosce o bezpieczeństwo zdrowotne ludzi prowadzono kontrole jakości wody ciepłej użytkowej w obiektach noclegowych (hotele, zajazdy), obiektach użyteczności publicznej, w tym również w pływalniach. W roku 2016 pobrano i zbadano 11 próbek wody ciepłej w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella sp. Z uwagi na to, że badania potwierdziły obecność ponadnormatywnej ilości pałeczek Legionella w wodzie w jednym z kontrolowanych hoteli, w łazienkach na oddziałach szpitalnych oraz w natryskowni jednej z nadzorowanych pływalni, niezwłocznie zarządzone wprowadzenie działań naprawczych w celu uzdatnienia wody ciepłej użytkowej. Poprawę jakości wody w szpitalu i hotelu uzyskano w wyznaczonym terminie. Do czasu uzdatnienia wody ciepłej w budynkach zarówno szpitala jak i hotelu zarządcy budynków umieścili przy prysznicach czytelne informacje o zanieczyszczeniu wody i czasowym zakazie korzystania z natrysków oraz o prowadzonej dezynfekcji wody. Dzięki natychmiastowej reakcji ze strony PPIS i sprawnie przeprowadzonym działaniom naprawczym zarządców budynków niezwłocznie zlikwidowano zaistniałe skażenie instalacji wody ciepłej w obydwu przypadkach. Nie odnotowano zachorowań ani podejrzeń o zachorowanie na legionellozę osób tam przebywających.

III. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW OCHRONY ZDROWIA

Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego sprawują nadzór sanitarny nad 84 obiektami świadczącymi usługi medyczne, w tym: 1 szpital z przyszpitalną przychodnią specjalistyczną, 1 pogotowie ratunkowe, 4 publiczne i 13 niepublicznych placówek opieki zdrowotnej, 2 laboratoria diagnostyczne, 47 gabinetów lekarskich, 6 gabinetów rehabilitacji leczniczej, 4 pracownie protetyki dentystycznej, 4 gabinety pielęgniarstwa, 1 podmiot leczniczy udzielający świadczeń przez pielęgniarstwa opiekę długoterminową domową, 1 nnoz- punkt poboru materiału.

W trakcie przeprowadzanych kontroli zwracano szczególną uwagę na stan techniczny i sanitarny pomieszczeń obiektów, dezynfekcję, sterylizację, zgłaszalność chorób zakaźnych, wykonawstwo szczepień ochronnych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, kontrolowano prawidłowość przeprowadzania i skuteczność procesów sterylizacji.

W 2016r. przeprowadzono 136 kontroli, wydano łącznie 30 decyzji. Za zły stan sanitarny w obiektach nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 1050 zł.

Dezynfekcje w placówkach służby zdrowia przeprowadzano zgodnie z obowiązującymi procedurami. Preparaty dezynfekcyjne właściwie dobierane (spektrum działania, czas, zastosowanie). Dezynfekcję narzędzi medycznych zanieczyszczonych substancjami organicznymi przeprowadzono w roztworach preparatów o szerokim spektrum działania. Roztwory użytkowe preparatów dezynfekcyjnych przygotowywano wg. zaleceń producentów. Większość ośrodków zdrowia (12 na 18) i gabinetów lekarskich (26 na 47) korzysta wyłącznie ze sprzętu jednorazowego użytku. W pozostałych placówkach w 2016r. procesy sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego przeprowadzano w 24 autoklawach. W ramach nadzoru Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonano 9 badań skuteczności cykli sterylizacji testami biologicznymi – założono 18 sporali "A". Nie zakwestionowano żadnego z przebadanych cykli. Placówki ochrony zdrowia przeprowadzające procesy sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego kontrolują skuteczność przebiegu tych procesów testami biologicznymi w ramach kontroli wewnętrznej z częstotliwością 1 raz w miesiącu.

Szczepienia dzieci i młodzieży na terenie powiatu opatowskiego wykonywano w punktach szczepień w 15 zakładach opieki zdrowotnej nadzorowanych przez pracowników PIS. Kontrole sanitarne przeprowadzane w nadzorowanych placówkach w zakresie szczepień ochronnych nie wykazywały uchybień w realizacji Programu Szczepień Ochronnych. Szczepienia wykonywały pielęgniarki i położne, które ukończyły kurs immunoprofilaktyki. Punkty szczepień spełniały wymogi gabinetu zabiegowego i zapewniały prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania preparatów szczepionkowych. Wykonawstwo szczepień w powiecie opatowskim należy ocenić jako dobre – od lat utrzymuje się na wysokim poziomie.

W ramach monitoringu chorób odzwierzęcych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował z Powiatowym Lekarzem Weterynarii. W przypadku pokąsań przez zwierzęta na terenie powiatu opatowskiego PPIS przekazywał poszczególne sprawy dotyczące pokąsań do dalszego prowadzenia – w 2016r przekazano 115 przypadków pokąsań. Ponadto w przypadku zachorowań co najmniej 2 osób, gdzie zachodzi podejrzenie, że źródłem zachorowania lub zakażenia pokarmowego są zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego, PPIS zgłaszał ten fakt Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii oraz w razie potrzeby współpracuje z nim w celu zwalczania tych zachorowań lub zakażeń.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Sekcja Nadzoru Higieny Środowiska w powiecie opatowskim na 205 obiektów użyteczności publicznej znajdujące się w ewidencji skontrolowała 153, co stanowiło 75 % wszystkich obiektów

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

użyteczności publicznej i kąpielisk. Powyższa liczba kontroli nie obejmuje urządzeń wodnych oraz podmiotów leczniczych.

Na koniec 2016 r. jako złe pod względem technicznym oceniono 3 obiekty użyteczności publicznej (1 cmentarz parafialny, 1 ośrodek kultury i 1 urząd miasta i gminy), co stanowi 1.96 % wszystkich skontrolowanych obiektów. W porównaniu z 2015r. zwiększyła się liczba zewidencjonowanych obiektów użyteczności publicznej o 5 (2015 r. – 200, 2016 r. - 205). W 2015 r. oraz w 2016 r. w kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarnych.

Obiekty użyteczności publicznej stanowią bardzo zróżnicowaną grupę pod względem ich przeznaczenia jak i wymagań sanitarnych.

Wnioski

- Analizując wyniki kontroli przeprowadzonych w 2016 r. w zakresie higieny środowiska należy stwierdzić, że w obiektach użyteczności publicznej nie stwierdzono rażących uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.
- Władze Powiatu i Gmin kontynuowały wiele projektów współfinansowanych przez Unię Europejską.
- Wykazywano duży postęp w trosce o infrastrukturę drogową, zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom. Modernizowano również budynki użyteczności publicznej, co wydatnie wpłynęło na poprawę warunków życia mieszkańców.
- W dalszym ciągu niepokoi zbyt mała ilość i standard ustępów publicznych oraz parkingów.

V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego było w 2015 r. uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- dokumentacji projektowej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego.

Dokonywano również uzgodnień:

- w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - o zakresu i stopnia szczególności wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - o projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą,
- wniosków dotyczących potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie ochrony zdrowia i życia ludzi w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W przedmiotowym zakresie w roku 2016 r. wydano – 146 opinii, z tego 145 opinii. Można uznać, iż w porównaniu do lat ubiegłych ilość wydanych opinii kształtuje się na zrównoważonym poziomie. Przeprowadzono 20 wizji lokalnych, wydano 2 decyzje merytoryczne i 4 postanowienia.

VI. SEKCJA NADZORU ŚRODOWISKA PRACY

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy prowadzi nadzór w zakładach pracy w oparciu o wytyczne ustalone przez Głównego Inspektora Sanitarnego. W 2016r głównym kierunkiem działania Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy było prowadzenie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym działaniem szkodliwych

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy oraz sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami, i prekursorami narkotyków kat 2 i 3.

W 2016r. w ewidencji tut. sekcji było 251 zakładów pracy, które ogółem zatrudniały 3230 osób. Analizując strukturę zakładów pracy, które znajdują się w ewidencji na terenie działania PSSE w Opatowie funkcjonują przeważnie zakłady małe zatrudniające do 50 osób, jest to 96,00 % wszystkich zakładów, natomiast tylko 4,00 % stanowią zakłady zatrudniające powyżej 50 pracowników. Z ewidencji obiektów wynika również, że na terenie powiatu opatowskiego funkcjonuje najwięcej zakładów, bo 77 świadczących usługi dla ludności, w zakresie produkcji funkcjonuje 72 zakłady, handlem w różnym zakresie zajmuje się 66 zakładów.

W 2016r bieżącym nadzorem objęto 189 zakładów pracy zatrudniających ogółem 2976 osób, w których łącznie przeprowadzono 240 kontroli sanitarnych i wydano 28 decyzji na stwierdzone w trakcie kontroli usterki. Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy prowadząc nadzór nad zakładami pracy przeprowadziła 156 kontroli w zakresie nadzoru nad warunkami pracy (w tym kontrole sprawdzające, odbiory i interwencje), 30 kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz prekursorami, 33 kontrole w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi i 21 kontroli w zakresie szkodliwych czynników biologicznych.

W 2016r w przekroczeniach na hałas pracowało 32 osoby w 4 zakładach, natomiast w roku 2015 pracowało 26 osób w przekroczeniach na hałas w 3 zakładach. Są to zakłady w których nie ma możliwości obniżenia jego wartości do niższych norm, ze względu na stosowane technologie pracy. W zakładach tych opracowano i wdrożono plan zmian organizacyjno – technicznych, stosując rotację pracowników oraz ochrony indywidualne dla pracowników.

Oprócz sprawowania bieżącego nadzoru w zakładach pracy prowadzono postępowania w sprawach podejrzeń o chorobę zawodową. W roku 2016 przeprowadzono 1 postępowanie, które zakończono wydaniem decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Pracownicy sekcji Nadzoru Środowiska Pracy oprócz realizowanych zamierzeń, szerzyli również zadania informacyjne i oświatowe z zakresu higieny i medycyny pracy oraz promocji zdrowia w środowisku pracy. Podczas kontroli sanitarnych w zakładach pracy informowano o skutkach narażenia na czynniki szkodliwe na stanowiskach pracy oraz o istniejących wymaganiach odnośnie bezpiecznych warunków pracy. W 2016r pracownicy Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy współpracując z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w ramach realizowanego programu ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu - w 5 zakładach pracy zorganizowano spotkania w trakcie których można było dokonać pomiaru tlenu węgla w wydychanym powietrzu oraz otrzymać materiały informacyjno-edukacyjne. W 4 kolejnych zakładach rozdawano ulotki informacyjne i plakaty dotyczące profilaktyki antytytoniowej.

Pracownicy sekcji w ramach „Bezpieczni na starcie, zdrowi na mecie” rozpropagowali informacje o rozpoczęciu Europejskiej Kampanii Informacyjnej na 2016-2017. Przedstawiono informację dla adresatów kampanii, podano stronę na której można znaleźć więcej informacji oraz informacje na temat dostępności niezbędnych materiałów. W ramach kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy współuczestniczyła w rozpowszechnianiu informacji nt. Bezpiecznych warunków pracy prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB).

W 2016 r. głównym kierunkiem działania **zespołu ds. środków zastępczych** było minimalizowanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanego przez środki zastępcze, poprzez sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.

W dalszym ciągu na podmiotach leczniczych ciąży obowiązek zgłaszania przypadków zatruc tzw. “dopalaczami”. W okresie ubiegłego roku zgłoszono 1 podejrzenie. Na przestrzeni roku 2016 prowadzono bieżący monitoring działań w realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, poprzez monitoring sklepów, które w swojej ofercie mogłyby

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

posiadać tego typu produkty. W 2016 r. nie wpłynęły do PPIS informacje dotyczące wprowadzania do obrotu w sprzedaży stacjonarnej "dopalaczy", nie stwierdzano także tego podczas prowadzonego monitoringu w obiektach z którego sporządzano adnotacje urzędowe.

W zakresie współpracy z Policją, przekazane zostały z Komisariatu Policji w Ożarowie dwie sprawy związane z podejrzeniem wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez osoby fizyczne.

W zakresie działań profilaktycznych nawiązano współpracę w Komendę Powiatową Policji i Kuratorem Rodzinnym Sądu w Opatowie przeprowadzając spotkania edukacyjno-informacyjne w okresie roku szkolnego z uczniami, nauczycielami i rodzicami w szkołach oraz na koloniach w okresie letnim na których informowano o skutkach zażywania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, przekazywano ulotki informacyjne i plakaty. Pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej zorganizował wspólnie z Policją szkolenia dla kadry pedagogicznej i personelu pomocniczego placówek opiekuńczo-wychowawczych na temat „Dopalacze – czym są i jak działają”.

VII. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Pion Higieny Dzieci i Młodzieży prowadzi nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

Aby zapewnić bezpieczeństwo i zdrowie uczniów w placówkach oświatowo- wychowawczych na terenie powiatu opatowskiego:

- dążono do uzyskania poprawy stanu sanitarno - technicznego w placówkach oświatowo-wychowawczych,
- dążono do poprawy wyposażenia szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych w certyfikowane meble i sprzęt sportowy,
- dążono do tworzenia i organizowania innych form wychowania przedszkolnego, żłobków i klubów dziecięcych,
- dążono do poprawy warunków sanitarno – technicznych w salach komputerowych,
- oceniono stan przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2016/2017 wspólnie z przedstawicielami urzędów gmin,
- dążono do zapewnienia uczniom miejsca na pozostawianie części podręczników i przyborów szkolnych,
- dążono do poprawy warunków do utrzymania higieny osobistej w szkołach,
- oceniono place zabaw, tereny rekreacyjne i tereny sportowe pod względem bezpieczeństwa dla uczniów,
- oceniano stanowiska pracy uczniów w placówkach nauczania,
- oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych i w gimnazjach,
- kontrolowano placówki wypoczynku dzieci i młodzieży w czasie trwania turnusów,
- oceniano stan higieniczny procesu nauczania-uczenia się uczniów w szkołach podstawowych,
- współdziałano z dyrektorami placówek oświatowo- wychowawczych z władzami lokalnymi poprzez wystosowanie wystąpień: ocena stanu z przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2016/2017, stan sanitarno-techniczny w placówkach, oraz ocena higieny procesu nauczania-uczenia się w szkole podstawowej,
- pozyskiwano dane prowadzenia dożywiania w placówkach: stwierdzając iż w 30 placówkach posiłki jednodaniowe, w 3 obiady pełne, w 1 śniadania.

W związku z tym w 2016 roku skontrolowano 59 placówek nauczania i wychowania oraz 9 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży. Łącznie przeprowadzono 191 kontroli, w tym 62 kontrole sanitarne kompleksowe, 30 kontroli tematycznych związanych z przeglądem stanu przygotowania placówek do rozpoczęcia roku szkolnego 2016/2017, 19 kontroli tematycznych dotyczących oceny dostosowania mebli edukacyjnych zasad ergonomii oraz 7 kontroli tematycznych

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

dotyczących stanu sanitarno-technicznego. W ogólnej liczbie kontroli znajdują się również: 1 kontrola interwencyjna, 4 kontrole obiektów wypoczynku letniego i 5 kontroli wypoczynku zimowego oraz 61 kontroli sprawdzających wykonanie nakazów decyzji administracyjnych. Skutkiem w/w kontroli było wydanie 96 decyzji oraz nałożenie 17 mandatów na kwotę 1800,00 zł. Nadal stwierdzono niedostateczną liczbę sal gimnastycznych i niedostateczną opiekę medyczną w szkołach.

Stan sanitarno-techniczny nadzorowanych placówek oświatowo-wychowawczych uległ poprawie między innymi dzięki współpracy Państwowego Inspektora Sanitarnego z samorządami lokalnymi i innymi organami założycielskimi.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i PU pełni nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym żywności, żywienia oraz właściwą jakością zdrowotną produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności. W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności wszystkie podmioty działające na rynku spożywczym są zobowiązane do przestrzegania w zakładach wymagań higienicznych określonych w rozporządzeniu (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych.

W ramach sprawowania urzędowej kontroli żywności prowadzony jest nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:

- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia – zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz zasad systemu HACCP wraz z niezbędną dokumentacją,
- poprawy funkcjonalności zakładów,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,
- prawidłowego znakowania wyrobów,
- właściwego stosowania substancji dodatkowych,
- zachowania higieny osobistej i higieny miejsca pracy,
- identyfikowalności surowców i produktu gotowego,
- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego wyrobu – zwłaszcza środków spożywczych łatwo psujących się,
- obrotu środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementów diety – szczególnie w aspekcie ich prawidłowego znakowania.

W ramach sprawowanego nadzoru nad bezpieczeństwem zdrowotnym żywności podejmowano działania w związku z powiadomieniami w systemie RASFF (system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych). Niebezpieczne produkty zgłoszone w tym systemie wycofano z rynku.

Właściciele obiektów dostosowują swoje zakłady do obowiązujących przepisów, które są spójne z przepisami Unii Europejskiej. Dzięki prowadzonej prawidłowo kontroli wewnętrznej opartej na zasadach GHP / GMP oraz systemie HCCP jakość zdrowotna produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych poprawia się z każdym rokiem.

W 2016r. w związku z poleceniem GIS objęto wzmożonym nadzorem sanitarnym obiekty żywnościowo- żywieniowe wprowadzające do obrotu żywność pochodzenia zwierzęcego (wieprzowina, dziczyzna) oraz zagospodarowywanie odpadów pochodzenia zwierzęcego w w/w obiektach. Zakłady objęto stałym nadzorem PPIS w Opatowie. Od miesiąca września 2016r. we wszystkich wytypowanych zakładach przeprowadzono kontrole sanitarne tematyczne dotyczące legalności wprowadzanej do obrotu żywności, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie powiatu opatowskiego w 2016r. w rejestrze zakładów nadzorowanych przez PIS prowadzonym przez Sekcję Higieny Żywności, Żywienia i PU wpisanych było 1053 obiekty

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

żywności, żywienia, obrotu kosmetykami oraz materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością (2015r.-1066 obiektów).

Przeprowadzono kontrole w 397 obiektach. Obiekty, które nie zostały skontrolowane to w dużym procencie środki transportu żywności (32 środków transportu na 83 zarejestrowanych), ponieważ są to obiekty ruchome, często przebywające poza terenem powiatu. Drugą grupę obiektów nieskontrolowanych stanowią producenci pierwotni. W 2016r skontrolowano 21 nadzorowanych producentów z 561 zarejestrowanych.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono 615 kontroli sanitarnych (w 2015r. - 524 kontrole). Po przeprowadzonych kontrolach wydano 94 decyzje merytoryczne i 88 płańnicze, w tym o naruszeniu przepisów prawa 22.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne na osoby winne zaniedbań nałożono 32 mandaty karne na kwotę 7200 zł (w 2015 r. – 12/2800 zł).

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych (obowiązują arkusze ocen stanu sanitarnego jednolite w całym kraju). Spośród 397 obiektów skontrolowanych w 2016r sklasyfikowano 294 obiekty.

W wyniku przeprowadzonych ocen stanu sanitarnego, wszystkie sklasyfikowane w 2016r. zakłady ocenione zostały pozytywnie, poza jednym. W wyniku podjętych działań przez pracowników tutejszej Inspekcji zakład usunął liczne usterki.

IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2016 roku była zgodna z celami Narodowego Programu Zdrowia. Realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne i kampanie informacyjne, podejmowano działania wynikające z aktualnej sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb środowiska lokalnego.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w dużej mierze polega na współdziałaniu wielu instytucji i organizacji w celu zwiększenia zakresu działań profilaktycznych.

I. Priorytetem były działania w ramach Programu Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce . Uczestniczono w realizacji 3 zadań tego Programu.

W ramach zapobiegania paleniu tytoniu przez dzieci i młodzież oraz propagowaniu mody na niepalenie zrealizowano kolejne edycje 3 programów edukacyjnych:

1. „Czyste powietrze wokół nas”

Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej pt. „Czyste powietrze wokół nas” był skierowany do dzieci w wieku 5 - 6 lat w przedszkolach i oddziałach zerowych w szkołach podstawowych oraz rodziców i opiekunów.

Do realizacji VIII edycją programu przystąpiły 22 placówki. Realizacją edukacji programowej objęto 497 dzieci i 231 rodziców. Zajęcia odbywały się metodą warsztatową z wykorzystaniem scenariuszy proponowanych w poradniku dla koordynatora programu.

Na podstawie monitoringu realizacji programu na terenie poszczególnych placówek zostało przeprowadzonych 7 wizytacji.

W porównaniu do roku ubiegłego liczba placówek oraz uczniów realizujących program zmniejszyła się.

2. „Nie pal przy mnie, proszę”

Kolejną grupę wiekową – dzieci z klas I – III w szkołach podstawowych objęto VI edycją programu edukacji antytytoniowej pt. „Nie pal przy mnie, proszę”

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

W realizacji VI edycji programu „Nie pal przy mnie, proszę” uczestniczyło 1357 uczniów oraz 631 rodziców w 27 szkołach. Analizując liczbę uczestników programu tej edycji do poprzedniej liczba ta się zwiększyła. W ramach monitoringu realizacji programu edukacyjnego przeprowadzono 10 wizytacji.

3. „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program pt. „**Znajdź właściwe rozwiązanie**” jest trzecim w cyklu programów edukacji antytytoniowej. Adresatami programu są uczniowie starszych klas tj. IV-VI klasa szkół podstawowych oraz klas I-III gimnazjów.

Realizacją VI edycją programu objęto 783 uczniów z klas IV – VI w szkołach podstawowych oraz 684 uczniów z klas I – III w gimnazjach. Łączna suma uczniów biorących udział w programie to 1467 osoby. Do realizacji programu przyłączyli się również rodzice w liczbie 699 osób. Zasięg realizacji programu „Znajdź właściwe rozwiązanie” w edycji 2015/2016 roku szkolnego zwiększył się w stosunku do roku szkolnego 2014/2015. Wzrost liczby uczestników mógł być spowodowany zwiększeniem się liczby szkół uczestniczących w realizacji programu. Program był realizowany w 21 szkołach podstawowych oraz 11 gimnazjach. Przeprowadzono 8 wizytacji realizacji programu.

Ogółem w programach edukacyjnych uczestniczyło 3321 uczniów i 1561 rodziców.

Realizowano również działania mające na celu zmianę klimatu społecznego i zachowań w stosunku do palenia tytoniu

Światowy Dzień bez Papierosa

31 maja na całym świecie obchodzony jest Światowy Dzień bez Tytoniu. Hasło przewodnie tegorocznej akcji ogłoszone przez Światową Organizację Zdrowia brzmiało:

„Jednolite opakowania wyrobów tytoniowych - fakty i wyzwania”.

Na stronie PSSE umieszczono informacje dot. hasła WHO.

W ramach obchodów Światowego Dnia bez Papierosa PSSE w Opatowie organizowała oraz uczestniczyła w następujących przedsięwzięciach:

akcja profilaktyczna dotycząca kosztów zdrowotnych, finansowych i społecznych aktywnego i biernego palenia papierosów. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy zakładu produkującego szkło przemysłowe AGC Opatów Sp. z o.o. W spotkaniu uczestniczyło 30 osób. U wszystkich uczestników dokonano pomiaru tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Pozostawiono 120 ulotek oraz 10 plakatów

W ramach XIV Świętokrzyskich Dni Profilaktyki pt. „Rodzina Twój przyjazny Świat” przeprowadzono spotkanie edukacyjne podsumowujące Tydzień Profilaktyki w Publicznym Gimnazjum w Iwaniskach. Na spotkaniu przeprowadzono dwie prelekcje dotyczące skutków palenia tytoniu oraz zażywania dopalaczy przez dzieci i młodzież. Spotkanie zgromadziło 200 uczniów wśród, których z dystrybuowano 180 ulotek dot. tytoniu i dopalaczy oraz 20 długopisów z logo PSSE Opatów.

W ramach Programu Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce przeprowadzono dystrybucję materiałów informacyjnych (ulotki, broszurki, plakaty, znaki zakazu palenia, naklejki) do placówek oświatowo-wychowawczych, podmiotów leczniczych i instytucji współpracujących oraz w ramach akcji Bezpieczne ferie zimowe i Zdrowe wakacje - ogółem 10 000 szt. do 100 placówek.

Wyeliminowanie ekspozycji na dym tytoniowy w miejscach pracy i innych miejscach użyteczności publicznej .

Wszyscy pracownicy Oddziału Nadzoru PSSE przeprowadzili monitoring przestrzegania zapisów Ustawy z dn. 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych dot. prawidłowego oznakowania stref bezdymnych oraz zakazu palenia tytoniu w tych strefach. Podczas 530 kontroli przeprowadzonych w placówkach nauczania i wychowania, zakładach

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

opieki zdrowotnej, zakładach pracy oraz zakładach gastronomicznych i innych obiektach użyteczności publicznej, zapisy Ustawy są przestrzegane.

II. Tematykę antytytoniową zawiera również w swej treści Projekt pt. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” (KIK/68)

Program jest współfinansowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej. Projekt adresowany jest do kadry medycznej, kobiet w ciąży, uczniów szkół ponadgimnazjalnych, pracowników zakładów pracy oraz całego społeczeństwa.

Wzmocnieniem Projektu KIK/68 była ogólnopolska kampania pt. „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”, skierowana do kobiet w wieku prokreacyjnym, kobiet w ciąży oraz ich rodzin. której celem było zwiększenie wiedzy na temat skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych.

Do uczniów szkół ponadgimnazjalnych skierowano III edycję programu edukacyjnego pt. „ARS - czyli jak dbać o miłość”, w której uczestniczyli uczniowie z wybranych klas w 9 szkołach (3 technika, 4 licea ogólnokształcące i 2 szkoły zawodowe). Edukacją objęto 530 uczniów i 250 rodziców.

III. Trzymaj Formę

Kontynuowano realizację programu edukacyjnego dot. zdrowego żywienia i aktywności fizycznej pt. „Trzymaj Formę”. Program od 2006 roku adresowany jest do uczniów klas V i VI szkół podstawowych, uczniów klas I – III gimnazjów oraz ich rodziców. W X edycji programu uczestniczyło 33 szkół (23 podstawowych i 10 gimnazjów). Edukacją objęto 1419 uczniów, 677 rodziców. W ramach X edycji programu Trzymaj Formę zorganizowano Szkolną Olimpiadę Sportową zrealizowaną w Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Zespole Szkół Publicznych w Baćkowicach.

IV. Krajowy Program Zwalczania HIV i Zapobiegania AIDS

Podjęto działania mające na celu wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa nt. HIV/AIDS oraz odpowiedzialności za zdrowie i życie własne i osób bliskich.

Materiały informacyjno-edukacyjne towarzyszące programowi przekazano do 45 placówek oświatowych oraz 17 podmiotów leczniczych.

Wśród 29 placówek oświatowych przeprowadzono dystrybucję kolorowanki „Zawsze razem”. Należy podkreślić, że w Szkole Podstawowa w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ożarowie jest jedyną placówką oświatowo-wychowawczą w powiecie, która za zgodą rodziców prowadzi edukację dzieci w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.

Obchody 28 Światowego Dnia AIDS zorganizowano w Ożarowie. W ramach tych obchodów został zorganizowany wykład na temat HIV i AIDS, uczestniczyło w nim 102 osoby (55 gimnazjalistów, 44 uczniów klasy I liceum, a także pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna oraz nauczyciel przedmiotu WDŻ). Przeprowadzono również dystrybucję materiałów edukacyjnych w ilości 237 sztuk ulotek.

V. „Podstępne WZW”

Program edukacyjny dot. profilaktyki zakażeń wirusem żółtaczką typu C (HCV) i typu B (HBV) skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. II edycję programu realizowały 2 szkoły: ZSZ w Zespole Szkół im. Marii Skłodowskiej – Curie w Ożarowie oraz w Niepublicznym Technikum w Opatowie, do których przekazano 464 szt. materiałów programowych. W zajęciach uczestniczyło ogółem 101 uczniów.

VI. „Znamię! Znam je?”

Czyli co musisz wiedzieć o czerniaku skóry – program edukacyjny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Celem programu jest zwiększenie świadomości na temat czerniaka – jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry i zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem. W realizacji programu „Znamię! Znam je?” uczestniczyła jedna placówka oświatowa tj. Niepubliczne Technikum w Opatowie. W programie brało udział 39 uczniów. Przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w ilości 100 sztuk.

Poza programami edukacyjnymi realizowano również inne działania.

1. Profilaktyka używania substancji zastępczych – dopalaczy.

W 2016 r. uczestniczono w akcji informacyjno-edukacyjnej dotyczącej Profilaktyka nowych narkotyków – dopalaczy. Wspólnie z przedstawicielami Policji w Opatowie przeprowadzono 6 spotkań edukacyjnych, w których uczestniczyło 32 nauczycieli, 120 rodziców oraz 385 uczniów. Dla kadry pedagogicznej i personelu pomocniczego placówek opiekuńczo-wychowawczych w Tarłowie, Nieskurzowie Nowym i Opatowie przeprowadzono 3 szkolenia pt. „Dopalacze - czym są i jak działają”, które łącznie zgromadziły 34 uczestników.

W październiku 2016 odbyła się debata z zakresu uzależnień podczas, której dokonano prezentacji działań statutowych PSSE. Organizatorem debaty był Urząd Miasta i Gminy w Opatowie. Przeprowadzono również 2 dystrybucje materiałów informacyjnych wśród uczestników wypoczynku letniego (123 osoby) w ilości 90 sztuk ulotek.

Razem w szkoleniach i spotkaniach uczestniczyło 712 osób, podczas dystrybucji przekazano 500 sztuk ulotek oraz 3 plakaty.

2. W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia (7 kwietnia) spopularyzowano hasło roku - „**Pokonaj cukrzycę**”. W promowanie wiedzy o cukrzycy aktywnie włączyli się uczniowie Technikum Żywienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół Nr 1 w Opatowie oraz ich opiekunki. Działania rozpoczęły się już w połowie marca. Pierwszym ich etapem był wykład „Cukrzyca jako choroba cywilizacyjna XXI wieku” przygotowany przez pielęgniarkę szkolną. Uczestniczyli wszyscy uczniowie technikum 110 osób. W dniu 7 kwietnia w Zespole Szkół Nr 1 w Opatowie odbył konkurs żywieniowy pt. „Dieta diabetyka w praktyce”.

3. Akcje – bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży

W ramach akcji Zdrowe wakacje – działaniem objęto 123 osoby przebywające na 3 turnusach wypoczynku letniego (półkolonie). Organizatorom wypoczynku przekazano materiały (ulotki, broszurki, komiksy, kolorowanki) dot. zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, profilaktyki chorób zakaźnych, niezakaźnych

4. W ramach profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych oraz szczepień ochronnych przeprowadzono działania informacyjne dot. zachorowań na grypę oraz akcji: „Europejski Tydzień Szczepień” „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach” a także profilaktyki zakażeń WZW. Materiały edukacyjne ulotki plakaty przekazano podczas dystrybucji w 17 zakładach opieki zdrowotnej.

Nauczycieli, pedagogów przygotowano do współrealizacji w/w działań podczas 11 szkoleń (99 osób) i 9 narad (20 osób). W ramach monitoringu realizacji programów edukacyjnych w szkołach przeprowadzono 33 wizytacje.

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

Wnioski:

1. Działalność w zakresie Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej realizowana była w ramach programów edukacyjnych, kampanii społecznych oraz akcji prozdrowotnych.
2. Odsetek szkół realizujących programy edukacyjne w porównaniu z rokiem 2015 jest nieco niższy. Podobnie kształtuje się liczba uczestników programów (uczniów i rodziców) tzn. - zanotowano niewielki spadek. Przyczyn może być kilka: stale zmniejszająca się liczba uczniów szkołach, przeciążenie nauczycieli różnorodnymi działaniami edukacji zdrowotnej, a w przypadku programów w kolejnych edycjach – spadek ich atrakcyjności.
3. W obszarze działań medialnych liczba audycji radiowych spadła (z 9 w 2015 r. na 1 w 2016 r.) liczba informacji umieszczonych na stronie PSSE również się zmniejszyła (21/2015 r. - 7/2016 r.).

XI. PODSUMOWANIE

1. Sytuację epidemiologiczną powiatu opatowskiego w 2016 roku, mimo wzrostu zachorowań na niektóre choroby, należy uznać za stabilną.
2. W 2016 na terenie powiatu nie odnotowano zachorowań na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne.
3. Nie odnotowano nowo wykrytych zakażeń HIV ani zachorowań na AIDS.
4. Odnotowano spadek zachorowań na: różyczkę i świnkę, biegunki u dzieci do lat 2 oraz grypę sezonową, natomiast odnotowano wzrost liczby zachorowań na krztusiec, boreliozę i salmonellozy- zatrucia pokarmowe.
5. Odnotowano spadek zachorowań na wzw typu B i C.
6. Nastąpił dwukrotny wzrost zachorowań na boreliozę (wszystkie z rumieniem wędrującym) w porównaniu do ubiegłego roku.
7. Liczba i zapadalność na gruźlicę na terenie powiatu opatowskiego była zbliżona do analogicznego okresu lat ubiegłych.
8. Nie stwierdzono wyraźnego obniżenia się wykonawstwa szczepień ochronnych, stwierdzono w 2016 1 środowisko odporne, po działaniach Inspekcji Sanitarnej szczepienia uzupełniono.
9. W 2016 r. nastąpił wzrost pokąsań osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę (w 2015 r. -5) , z czego 6 osób poddano szczepieniu p/wściekliznie.
10. W 2016 roku z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę zaopatrywanych było łącznie 100 % mieszkańców powiatu opatowskiego. Woda dostarczana odbiorcom charakteryzowała się dobrymi parametrami chemicznymi i bakteriologicznymi.
11. Woda ciepła użytkowa badana w szpitalu i hotelu, wykazywała przekroczenia dopuszczalnych zawartości bakterii Legionella. Działania naprawcze przywróciły w krótkim czasie właściwą jakość wody.
12. Stan sanitarny hoteli i innych obiektów noclegowych w 2016 r. należy uznać jako zadowalający. Zadowalający jest również stan sanitarny zakładów fryzjerskich i kosmetycznych. Stan sanitarno – techniczny dworców PKS i przystanków autobusowych oraz samego transportu publicznego (autobusy, busy i taksówki osobowe) nie budziła zastrzeżeń PIS.
13. W zakładach żywnościowo – żywnościowych uzyskano poprawę stanu technicznego poprzez prowadzone postępowania administracyjne, w większości wdrożono system HACCP, procedury GHP/GMP, jednak za stwierdzony w czasie kontroli zły stan sanitarny nałożono 32 mandaty karne na kwotę 7200 zł.
14. Kontrole warunków środowiska pracy prowadzone w 189 zakładach wykazywały uchybienia: brak pomiarów w środowisku pracy, nieaktualne oceny ryzyka zawodowego, brak rejestrów prac oraz pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych, rejestrów badań i pomiarów, rejestrów chorób zawodowych i podejrzeń o chorobę zawodową.

Informacja o stanie sanitarnym powiatu opatowskiego za 2016 r.

15. Dominującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy pozostawał w dalszym ciągu ponadnormatywny hałas (powyżej 85 dB A - narażonych 22 osoby w zakładach z PKD 10).
16. Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS/NDN – 32 osoby w 4 zakładach pracy.
17. W przypadkach, gdy ze względów technicznych nie można wyeliminować nadmiernego hałasu wymagano od pracodawcy wdrożenia programu działań organizacyjnych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas np. indywidualnych ochronników słuchu oraz ograniczenia czasu ekspozycji na ten czynnik.
18. W 2016 roku nie stwierdzono chorób zawodowych.
19. Na terenie powiatu opatowskiego w 2016 roku nie funkcjonował żaden sklep oferujący środki zastępcze, nie wpływały też informacje o wprowadzaniu do obrotu środków zastępczych lub substancji psychoaktywnych. W ramach współpracy z Policją rozpatrywano 2 podejrzenia wprowadzenia do obrotu środków zastępczych przez osoby fizyczne.
20. Istotny wpływ na ogólny stan sanitarny powiatu ma działanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Przedstawiciele PIS współuczestniczyli w postępowaniach w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, na etapie projektowania inwestycji i dopuszczenia obiektów do użytkowania, dbając o spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych. Należy stwierdzić, że widoczna jest tendencja do stosowania przez inwestorów rozwiązań bezpiecznych i przyjaznych dla środowiska i ludzi.
21. Stan sanitarno-techniczny obiektów placówek oświatowych z roku na rok ulega poprawie, w ostatnim okresie przeprowadzono wiele remontów w szkołach. Nadal wielką bolączką szkół z terenu powiatu opatowskiego jest brak opieki zdrowotnej w większości placówek. Drugą ważną sprawą jest niedostateczna liczba typowych sal gimnastycznych.
22. Działalność oświatowo – zdrowotna w zasadniczych kwestiach opierała się na współpracy z przedstawicielami lokalnych władz samorządowych, instytucji i organizacji pozarządowych. Zadania podejmowane przez pion oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia obejmował obszary ujęte w Narodowym Programie Zdrowia, w tym; dieta i aktywność fizyczna, styl życia wolnego od nałogów (alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych).
23. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w roku 2017 nadal będzie realizował zadania statutowe i pozastatutowe w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych, cywilizacyjnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

w Opatowie

Aneta Szostak-Walas

TK